



CONCURSUL ȘCOLAR NAȚIONAL DE COMPETENȚĂ ȘI PERFORMANȚĂ COMPER

EDIȚIA 2015-2016 / ETAPA NAȚIONALĂ – 23-27 MAI 2016

COMPER – LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, CLASA a V-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 120 de minute.

Citește cu atenție textele care urmează, apoi bifează răspunsul corect la întrebările propuse:

A. *Prigoriile sau meropidele (Meropidae) sunt o familie de păsări din ordinul coraciiformelor (Coraciiformes) alcătuită din 3 genuri și 26 de specii, răspândite mai ales în regiunea tropicală și subtropicală din Asia, Africa și Australia, ajungând însă și în Europa. Sunt păsări cățărătoare mici, cu penajul viu și divers colorat, picioare scurte, ale căror degete anterioare sunt concrescute la baza lor (degete de tip sindactil). Corpul lor este foarte alungit, aripile lungi și ascuțite și coada lungă. Ciocul lor este alungit, subțire și ascuțit la capăt, și puțin arcuit în jos. Sunt zburătoare iuți și rezistente. Vânează insectele, în special libelulele și himenoptere (albine, viespi) din zbor; ele înghit himenopterele fără a le îndepărta acul, sau fără ca veninul acestora să le vatăme. Locuiesc în savană, păduri sau în regiuni deschise, în tufărișurile din deșerturi, de la nivelul mării până la 2600 m altitudine. Sunt păsări gregare, clocesc în colonii, săpându-și cu ciocul în maluri niște galerii adânci de 50-350 cm, care se termină într-un spațiu mai larg, numit vatră, unde-și depun pona. După cuibărit puii zboară în grupuri, împreună cu adulții, pentru a vâna insecte.*

În România trăiește o singură specie, prigoarea, care este migratoare.

(Text preluat de pe site-ul <https://ro.wikipedia.org/wiki>)

B. *O dimineață înecată în lumină. Cerul curat și ca suflat cu aur în bătaia soarelui se înălțase parcă mai sus, doar va încăpea între dânsul și pământ mai multă frumusețe. Dealurile se înșirau unele după altele, acoperite de roada crudă, verde ca buraticul; până la ele, câmpuri întregi de romaniță se așterneau albe, ca niște pânze; deasupra lor, lumânărelele își ridicau vârfulurile bătute cu fluturi ce pălpăiau repede din aripi, ca niște flăcări gata să se stingă. Drumul mergea printre valurile de iarbă care, în fața trăsurilor, păreau că se dau la o parte, apoi, la spate, se împreunau iarăși. Deasupra, ciocârliile se ridicau sus-sus, bătând din aripi, ciripind prelung și dulce. Departe, încolo, iazul: oglindă pe fața căreia razele soarelui se sfărâmau într-o pulbere scâteietoare. Din marginea iazului se ridica pădurea; copacii parcă răsăreau din apă, împrăștiindu-se ca sub o vrajă, pe șesul din preajmă.*

(Emil Gârleanu, *Boierul Iorgu Buhtea*)

C. *Se joacă lumina amiezii
În prunii cu frunza săracă
Ș-un murmur domol de prisacă
Plutește deasupra livezii.*

*Pe dealuri, în coapte podgorii
Abia rumenite de soare,
Cu țipete lungi și ușoare
Se-ngână, departe, prigorii.*

*O mierlă aruncă spre mine,
Din tufe, chemarea-i frivolă.
Iar ceru-i o largă corolă
Stropită cu blonde albine.*

*În maldărul proaspăt de fân
Mă mângâie vântul pe frunte ...
Cu glasuri de greieri, mărunte,
M-adoarme pământul bătrân ...*

(Otilia Cazimir, *În livadă*)

**STANDARD**

1. Conform textului **A**, ciocul prigoriilor este:
 - a. foarte alungit;
 - b. subțire și ascuțit la capăt;
 - c. divers colorat;
 - d. scurt.

2. Următoarea secvență apare în textul **A**:
 - a. cu țipete lungi și ușoare;
 - b. ciripind prelung;
 - c. puii zboară în grupuri;
 - d. ciocârlile se ridicau sus-sus.

3. În textul **B**, cerul este descris prin următoarea structură:
 - a. o largă corolă;
 - b. ca suflat cu aur;
 - c. oglindă pe fața căreia razele soarelui se sfărâmau într-o pulbere scâteietoare;
 - d. albe, ca niște pânze.

4. Numărul grupurilor de sunete* care apare în următoarea secvență din textul **A**: *În România trăiește o singură specie, prigoarea, care este migratoare.* este:
 - a. diftong: 5; triftong: 0; hiat: 2;
 - b. diftong: 4; triftong: 1; hiat: 2;
 - c. diftong: 3; triftong: 1; hiat: 2;
 - d. diftong: 4; triftong: 0; hiat: 1;

*Vor fi luate în calcul toate grupurile de sunete, chiar dacă se repetă.

5. Sunt despărțite corect în silabe toate cuvintele din seria:
 - a. ar-cu-it, as-cu-ți-te, î-ne-ca-tă, po-dgo-rii;
 - b. sfă-râ-mau, plu-teș-te, cor-o-lă, ru-me-ni-te;
 - c. a-mi-e-zii, ț-pe-te, u-șoa-re, de-par-te;
 - d. a-lun-git, cui-bă-rit, pâl-pâ-iau, fri-vo-lă.

6. Cuvântul derivat din secvența următoare: *Dealurile se înșirau unele după altele...* s-a format de la cuvântul de bază:
 - a. înșir;
 - b. înșira;
 - c. șir;
 - d. înșirare.

7. Numărul verbelor predicative aflate la moduri personale în secvența: *ele înghit himenopterele fără a le îndepărta acul, sau fără ca veninul acestora să le vatăme.* este:
 - a. unu;
 - b. doi;
 - c. trei;
 - d. patru.

8. Substantivele din secvența: *Se joacă lumina amiezii...* au, în ordine, următoarele funcții sintactice:
 - a. subiect, atribut;
 - b. complement, atribut;
 - c. complement, complement;
 - d. subiect, complement.



9. Pronumele personal din secvența: *Cu glasuri de greieri, mărunte,/ M-adoarme pământul bătrân...* este corect analizat în varianta de răspuns:
- pronume personal, formă neaccentuată, pers. I, nr. sing., caz dativ, complement;
 - pronume personal, formă accentuată, pers. I, nr. sing., caz acuzativ, complement;
 - pronume personal, formă neaccentuată, pers. I, nr. sing., caz acuzativ, complement;
 - pronume personal, formă accentuată, pers. I, nr. sing., caz dativ, complement;
10. Cazul cuvintelor subliniate în secvența: *Pe dealuri, în coapte podgorii/ Abia rumenite de soare,/ Cu țipete lungi și ușoare/ Se-ngână, departe, prigorii.* este corect indicat în varianta de răspuns:
- acuzativ, nominativ, acuzativ, nominativ;
 - acuzativ, acuzativ, acuzativ, nominativ;
 - acuzativ, acuzativ, acuzativ, acuzativ;
 - acuzativ, acuzativ, nominativ, nominativ;
11. Numărul atributelor din secvența: *Locuiesc în savană, păduri sau în regiuni deschise, în tufărișurile din deșerturi* este:
- unu;
 - doi;
 - trei;
 - patru.
12. Schema primei propoziții din secvența: *Din marginea iazului se ridică pădurea; copacii parcă răsăreau din apă, împrăștiindu-se ca sub o vrajă, pe șesul din preajmă.* este corect indicată în varianta de răspuns:
- C+A+P+S;
 - C+C+P+S;
 - C+A+P+C;
 - A+A+P+S;
13. Cuvintele subliniate în secvența: *O mierlă aruncă spre mine,/ Din tufe, chemarea-i frivolă./ Iar ceru-i o largă corolă/ Stropită cu blonde albine.* au, în ordine, următoarele valori morfologice:
- pronume personal, verb predicativ;
 - verb predicativ, verb copulativ;
 - pronume personal, verb copulativ;
 - verb copulativ, verb copulativ;
14. În textul B, descrierea este realizată:
- dinspre planul cosmic înspre planul terestru;
 - de la dreapta la stânga;
 - de jos în sus;
 - din centrul peisajului spre marginea acestuia.
15. În prima strofă din textul C, apar, în ordine, următoarele figuri de stil:
- personificarea, epitetul, epitetul;
 - personificarea, epitetul, enumerația;
 - epitetul, personificarea, enumerația;
 - personificarea, enumerația, epitetul.
16. În ultima strofă din textul C, apar:
- imagini artistice vizuale și auditive;
 - numai imagini artistice vizuale;
 - numai imagini artistice auditive;
 - numai imagini artistice motorii.



EXCELENȚĂ

- 17.** Peisajele descrise în textele **B** și **C** transmit sentimente de:
- tristețe;
 - liniște;
 - fericire;
 - entuziasm.
- 18.** Următoarea afirmație este corectă:
- În textul **A**, apar enumerații cu rolul de a crea imagini artistice.
 - În textele **B** și **C**, apar aspecte caracteristice operelor literare.
 - Textul **A** transmite sentimentele autorului.
 - În cele trei texte, apar imagini artistice vizuale.

Răspunsuri corecte:

- b
- c
- b
- a
- d
- c
- b
- a
- c
- b
- b
- a
- c
- a
- a
- a
- b
- b